

Lausunto

15.12.2022

Valtioneuvoston kanslia

Viite: Valtioneuvoston kanslian lausuntopyyntö 5.12.2022

OULUN KAUPUNGIN LAUSUNTO MAAKUNTIEN LIITTOJEN, ELY-KESKUSTEN JA KAUPUNKIEN ROOLISTA SUOMEN TKI-JÄRJESTELMÄSSÄ

Valtioneuvosto asetti 7. huhtikuuta 2022 parlamentaarisen TKI-työryhmän 2022. Työryhmän tehtävänä on laatia kehyskautta pidempi T&K-rahoituksen suunnitelma, toimia T&K-rahoituslain valmistelun seurantar ryhmänä sekä seurata kokonaisuudessaan vuonna 2021 toimineen parlamentaarisen TKI-työryhmän linjausten toimeenpanoa.

Parlamentaarisen työryhmän pyynnöstä ja työryhmän työn tueksi valtioneuvoston kanslia pyytää Pirkanmaan liitolta, Etelä-Savon ELY-keskukselta ja Oulun kaupungilta kirjallista, mahdollisuuksien mukaan yhdessä laadittua lausuntoa, jossa vastataan seuraavaan kysymykseen:

Miten näette maakuntien liittojen, ELY-keskusten ja kaupunkien roolin Suomen TKI-järjestelmässä tilanteessa jossa julkista T&K-rahoitusta kasvatetaan T&K-rahoituslain myötä, ottaen huomioon TKI-järjestelmän kokonaisvaltaisen kehittämisen?

Oulun kaupungin vastaus kysymykseen:

Kaupunkien rooli

Suomessa ja muualla maailmassa on jo pitkään tunnistettu kaupunkien merkittävä rooli toimia osaamisen ja innovaatiotoiminnan sekä yritystoiminnan kehittämisen alustoina.

Suomen menestyksenkäs innovaatiopolitiikka on osaltaan perustunut pitkäjänteiseen strategiseen ohjelmatyöhön valtion ja kaupunkien välillä. Ohjelmatyön toteutuksessa tärkeää on ohjelmien riittävä rahoitus ja yhteistyöverkostojen mahdollistaminen kansallisesti ja kansainvälisesti kaupunkien välillä.

Kansallinen innovaatiopolitiikka yhdistää eri sektorien toimijoiden työtä samansuuntaiseksi. Tuloksekkaita esimerkkejä ohjelmatyöstä ovat mm. pitkään jatkunut osaamiskeskusohjelma ja v. 2021-27 sopimus pohjainen innovaatiopolitiikka, Ekosysteemisopimukset valtion ja kaupunkien välillä.

Tässä yhteistyössä kaupunkien roolina on toimia alueen yhteisten strategisten kärkien kokoajana ja aktivaattorina alueellaan yhdessä korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä elinkeinoelämän kanssa.

Oulun kaupunki

Postiosoite: PL 1, 90015 Oulun kaupunki | Käyntiosoite: Torikatu 10

Puhelin: 08 558 410 | Faksi 08 558 41720

Ve

Y-tunnus: 0187690-1 | www.ouka.fi

Lausunto

15.12.2022

Lisäksi kaupunkikonsernien eri yksiköt voivat tukea muiden TKI-toimijoiden työtä ja yritysten liiketoiminnan kasvua tutkimustulosten hyödyntämisellä kaupunkikehityshankkeissa, innovatiivisilla julkiset hankinnoilla ja kehittämällä kansainvälisten osaajien mahdollisimman sujuvia palveluja.

Tulevina vuosina kaupunkien mukanaolon tärkeys ja kaupunkikehityshankkeet osana TKI-panostuksia korostuvat erityisesti yhteiskunnan digitalisaatiossa ja vihreän siirtymän käytännön tason ratkaisuissa.

Nopeasti kasvavien ja skaalautuvaan liiketoimintaa perustuvien alkavien yritysten määrä on vähentynyt merkittävästi Suomessa. Tämä tulee vaikuttamaan muutamassa vuodessa negatiivisesti yritys kenttään ja resilienssi liittyen yritys kentän epäjatkumoihin vähenee.

Tämän vuoksi kaupungeilla on merkittävä rooli startup- ja pk-sektorin yritysten TKI-rahoituksen kasvattamisessa aktivoimalla pieniä yrityksiä yleensä hakemaan rahoitusta sekä edistämällä alkavien startup-yritysten riskirahoituksen saatavuutta.

Maakuntien liittojen ja ELY-keskusten rooli

EU:n aluekehittämisrahastojen kautta maakuntien liitoilla on tärkeä rooli rahoittaa TKI-toimijoiden innovaatioinfran investointeja tutkimuslaitoksiin ja korkeakouluihin. Vastaavasti ELY-keskusten yritysten toimintaympäristötuki ja verkottuneet tutkimushankkeet tukevat TKI-pohjaisen uuden liiketoiminnan syntymistä ja kasvua. Paikallinen rahoitus mahdollistaa usein TKI-rahoituksen kasvattamisen erilaisista EU:n ja muista kansainvälisistä rahoituslähteistä.

Koska Suomen tarvitsema tuottavuuden kasvu mahdollistuu parhaiten uusien innovaatioiden ja uusien yritysten kautta, pk-yrityksille tulisi TKI-investointi- ja kehittämisrahoituksen olla mahdollisimman ketterää. Siemenvaiheen alkavien yritysten rahoitukseen ja riskinjakoon tulee toteuttaa tasonnosta ja rahoituksen tulee mahdollistaa esihautomo- ja hautomotoiminteet.

Yhteenveto

- Kaupungit ovat aktiivisia innovaatiotoiminnan "moottoreita", jotka kokoavat alueen TKI-toimijat ja yritykset tavoitteena maailmanluokan osaamiskeskus valituilla strategisilla alueilla.

Kansallisessa strategisessa ohjelmatyössä tulee olla yli vaalikausien menevä pitkäjänteisyys ja toiminnalla riittävä rahoitus. Esimerkkinä erinomaisesta kaupunkilähtöisestä, strategisen tason pitkäjänteisestä yhteistyöstä on Oulun Innovaatioallianssisopimus, OIA sekä sen toteuttaminen valtio-kaupunki ekosysteemisopimuksen resursseilla sekä kansallisen ja kv-verkoston tuella.

Oulun kaupunki

Postiosoite: PL 1, 90015 Oulun kaupunki | Käyntiosoite: Torikatu 10

Puhelin: 08 558 410 | Faksi 08 558 41720

Ve

Y-tunnus: 0187690-1 | www.ouka.fi

Lausunto

15.12.2022

- Maakuntien liitoilla ja ELY-keskuksilla on merkittävä rooli tukea startup-yritysten kasvua, innovaatioinvestointeja ja niihin liittyvää uutta osaamista yrityksissä ja TKI -tahoilla. Tämä mahdollistaa TKI-toimintaan EU- ja muun kv-rahoituksen kasvun.
- Tärkeimpinä kaupunkien, maakuntien liittojen ja ELY-keskusten yhteisinä toimina on mahdollistaa alueilleen vahva startup-toiminta, uudet yritys ekosysteemit hyödyntämään TKI-tahojen uutta osaamista sekä aktivoida olemassaolevaa pk-yrityssektoria TKI-investointeihin ja kehitystyöhön.

Oulussa 15.12.2022

Päivi Laajala

Oulun kaupunginjohtaja

Oulun kaupunki

Postiosoite: PL 1, 90015 Oulun kaupunki | Käyntiosoite: Torikatu 10

Puhelin: 08 558 410 | Faksi 08 558 41720

Ve

Y-tunnus: 0187690-1 | www.ouka.fi